

Международната статистическа конференция въ Женева

La Conférence internationale de statistique économique à Genève

I. Исторически бележки. Международното обсъждане на проблемитѣ на статистиката започва съ първия статистически конгресъ, свиканъ по инициативата на *Кетле* още презъ 1853 год. въ Брюкселъ. Следъ последния статистически конгресъ презъ 1878 г., инициативата за една международна организация се възобнови чрезъ създаването на Международенъ статистически институтъ презъ 1887 год., който се събира на редовна сесия всѣки две години.

Цельта на международнитѣ конгреси, както и на Международния статистически институтъ, бѣше сближението на статистическата мисль съ статистическата практика и оеднаквяването на методитѣ и начинитѣ на статистическитѣ наблюдения, обработка и публикации въ разнитѣ страни. Но решенията на Международния статистически институтъ не можеха да бждатъ, освенъ въ форма на пожелания, не задължителни за официалнитѣ статистически учреждения на държавитѣ, и затова тѣ не винаги сж били прилагани. Тъкмо това обстоятелство създаде нуждата отъ свикването на една статистическа конференция, която, поне досежно стопанскитѣ статистики, да възложи единъ минимумъ отъ задължения, чрезъ изпълнението на които да се осъществи въ известна степенъ приближаването на обектитѣ и методитѣ на тия статистики. Съвсемъ естествено бѣше, инициативата за едно такова дѣло да се вземе отъ Обществото на народитѣ, институтитѣ на което чувствуватъ постоянно неудобствата отъ непълнитѣ и различни по своитѣ методи стопански статистики на разнитѣ държави.

Истинското произхождение на конференцията по стопанскитѣ статистики трѣбва да се потърси въ една резолюция, която представлява частъ отъ доклада върху митнишкитѣ тарифи предъ международната конференция въ Генуа отъ май 1922 год. и въ която резолюция четемъ, че „е желателно установяването на еднакви принципи за една статистика на всесвѣтската икономия“. Тая идея придобива

по-конкретенъ изразъ въ предложението, което е направилъ икономическия комитетъ при Обществото на народитѣ презъ 1927 год. Тоя комитетъ предлага да се взематъ мѣрки въ едно близко бъдеще, съ цель да се изтъкне предъ разнитѣ правителства особното значение, което трѣбва да се отдаде на възприемането на еднообразни методи при учреждаването на икономическия статистики и да се опредѣли въ какъвъ размѣръ всѣко правителство би било разположено да приложи установенитѣ принципи. За тая цель комитетътъ изказва пожеланието да се свика една конференция, на която всички правителства ще бждатъ поканени да изпратятъ своитѣ официални статистики, и тая конференция да се събере презъ течение на 1928 год. Въ четридесетъ и четвъртата си сесия, държана презъ априлъ 1927 год., Съветътъ при Обществото на народитѣ е взелъ, по поводъ на горното предложение, една резолюция, съ която одобрява по принципъ предложението на икономическия комитетъ. Изпълнявайки тая резолюция, споменатиятъ комитетъ е намѣрилъ, че програмата на предполагащата конференция ще се състои: 1) въ установяване на кадѣра на икономическия статистики, т. е. ония видове стопанска дейность, за които е желателно да се отнасятъ националнитѣ статистики, и 2) въ опредѣлянето на методитѣ, които трѣба да се прилагатъ при изработване на индустриалнитѣ и търговски статистики, за да бждатъ тия статистики сравняеми. Въ сжщото време икономическия комитетъ е намѣрилъ, че ще бжде полезно да се прибѣгне до помощта на нѣкои експерти за подготвяне работитѣ на конференцията.

Тоя комитетъ съставилъ дневния редъ на конференцията, раздѣляйки го на две части: първата обгрѣща въпроса за стопанскитѣ статистики, които би трѣбвало да бждатъ събирани, обработвани и публикувани, а втората — методитѣ на статистиката за външната търговия, на статистиката за индустриалното производство, за минното и металургическото произ-